

ΣΟΛ Crowe: Υπεύθυνη ηγεσία στη μεγαλύτερη ελληνική ελεγκτική εταιρεία

▲ Η Εύα Αγγελίδη, Πρόεδρος Δ.Σ. μιλά στο *Fortune Greece* για τις δεξιότητες και την εταιρική κουλτούρα που κάνουν τη διαφορά.

▲ από τη Σοφία Εμμανουήλ



ΜΕ ΣΥΝΕΧΗ ενημέρωση και ανάπτυξη τεχνικών γνώσεων, με θετική επικοινωνία, έμπνευση και ενσυναίσθηση και πάνω απ' όλα οικοδομώντας συνεργασίες με ακεραιότητα και ειλικρίνεια, τόσο με τους συνεργάτες όσο και με τους πελάτες της, η Εύα Αγγελίδη πορεύθηκε 30 χρόνια στο ελεγκτικό επάγγελμα και σήμερα ασκεί με υπευθυνότητα ηγεσία στη μεγαλύτερη ελληνική ελεγκτική εταιρεία.

Η ΣΟΛ Crowe συγκαταλέγεται ανάμεσα στις μεγαλύτερες εθνικές εταιρείες Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών της Ευρώπης, κατέχοντας ηγετική θέση στην Ελλάδα και μια πορεία για περισσότερα από 60 έτη. Η εταιρεία προσφέρει τις υπηρεσίες της σε περισσότερες από 4.000 επιχειρήσεις ετησίως και διατηρεί ενεργό πελατολόγιο σχεδόν στο σύνολο των κλάδων της ελληνικής αγοράς.

Η Εύα Αγγελίδη ανέλαβε τη θέση

της προέδρου τον περασμένο Ιούνιο με βασική της προτεραιότητα να παραμένει η ενδυνάμωση της παρουσίας της εταιρείας στην ελληνική αγορά και η ενίσχυση της εξωστρέφειάς της. Αξίζει να σημειωθεί ότι η ΣΟΛ Crowe, υποστηρίζοντας έμπρακτα την πρωτοβουλία «Women Leading@Crowe» της Crowe Global που έχει ως στόχο την ανάδειξη της γυναικείας ηγεσίας αλλά και την ενδυνάμωση των γυναικών στον επαγγελματικό τους χώρο, ανέθεσε ομόφωνα και για πρώτη φορά στην ιστορία της, τη θέση της Προεδρίας του Διοικητικού Συμβουλίου σε γυναικεία εκπροσώπηση. Η Εύα Αγγελίδη μιλά στο *Fortune* για την εταιρική κουλτούρα στην ΣΟΛ Crowe και δίνει μαθήματα καριέρας και επιχειρείν.

Έχετε 30 χρόνια εμπειρίας σε ένα ανδροκρατούμενο επάγγελμα, όπως είναι το ελεγκτικό. Ποιες δυσκολίες συναντήσατε;





Στην σημερινή εποχή, ένας επαγγελματίας του χώρου μας είναι απαραίτητο να αναπτύσσει δεξιότητες που σχετίζονται με τις διαπροσωπικές ικανότητες επικοινωνίας, τις πεποιθήσεις, τη συνολική προσέγγιση για την ζωή και την εργασία

Η παρουσία των γυναικών στο ελεγκτικό επάγγελμα θα μπορούσαμε να πούμε ότι χαρακτηρίζεται από τρεις διαφορετικές περιόδους. Τις πρώτες δεκαετίες από την ίδρυση του Σώματος Ορκωτών Λογιστών (ΣΟΛ), από το 1956 έως περίπου το 1980, όταν μόνο ένα μικρό ποσοστό γυναικών απασχολούνταν ως ελέγκτριες, ενώ η πλειοψηφία αυτών κατείχαν υποστηρικτικές θέσεις. Τις δύο επόμενες δεκαετίες, '80 και '90, άρχισε προοδευτικά να αυξάνεται η γυναικεία παρουσία στον χώρο, η οποία και εδραιώθηκε από το 2000 και μετά με τις γυναίκες να αναλαμβάνουν πλέον περισσότερες θέσεις ευθύνης.

Το ελεγκτικό επάγγελμα σήμερα δεν είναι ανδροκρατούμενο με την αυστηρή έννοια του όρου, ωστόσο υπάρχει ακόμα αρκετά μεγάλη διαφορά στο ποσοστό ανδρών και γυναικών που κατέχουν ηγετικές θέσεις. Οι δυσκολίες που προσωπικά αντιμετώπισα κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής μου πορείας, είχαν να κάνουν κυρίως με το ίδιο το επάγγελμα. Το να είσαι Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής απαιτεί πέρα από το όποιο ωράριο εργασίας και να αφιερώνεις πολύ προσωπικό χρόνο για συνεχή ενημέρωση και εκπαίδευση, έτσι ώστε να μπορείς να έχεις επίκαιρη τεχνική γνώση. Απαιτεί παράλληλα μετακινήσεις σε διαφορετικές πόλεις, συχνά για μακρά χρονικά διαστήματα, κάτι που σημαίνει ότι ο αρμονικός συνδυασμός επαγγελματικής ζωής και οικογενειακών υποχρεώσεων, δηλαδή το βασικό ζητούμενο, και όχι μόνο για τις γυναίκες, είναι μια αρκετά δύσκολη εξίσωση.

Ήταν η αξία που φέρνατε στον οργανισμό, οι δεξιότητες ή κάποιοι άνθρωποι που «εξεκλείδωσαν» δυνατότητες εξέλιξης στην καριέρα σας;

Στο ελεγκτικό επάγγελμα, η εξέλιξη της καριέρας σου και η αξία που προσφέρεις σαν επαγγελματίας είναι άμεσα συνδεδεμένα τόσο με το πελατολόγιο που δημιουργείς και αναπτύσσεις, όσο και με τη διεύρυνση των τεχνικών σου

γνώσεων έτσι ώστε να μπορείς να διαχειρίζεσαι πελάτες από διαφορετικούς επιχειρηματικούς κλάδους.

Στην σημερινή εποχή όμως, πέραν της τεχνικής γνώσης, ένας επαγγελματίας του χώρου μας είναι απαραίτητο να αναπτύσσει δεξιότητες που σχετίζονται με τις διαπροσωπικές ικανότητες επικοινωνίας, τις πεποιθήσεις, τη συνολική προσέγγιση για την ζωή και την εργασία, τη συναισθηματική νοημοσύνη. Σε προσωπικό επίπεδο λοιπόν, μέσα από δραστηριότητες όπως για παράδειγμα η ενασχόλησή μου με τα κοινά ως μέλος της ΣΤΑ του Οικονομικού Επιμελητηρίου, είχα την ευκαιρία να καλλιεργήσω από νωρίς τέτοιες δεξιότητες επικεντρώνοντας στη θετική επικοινωνία, στην ανάπτυξη των διαπραγματευτικών ικανοτήτων, στη φροντίδα των διαπροσωπικών σχέσεων. Η στάση που έχω κρατήσει σταθερά στην ζωή μου, βασίζεται στην ακεραιότητα και την ειλικρίνεια απέναντι στους συνεργάτες μου και τους πελάτες μου, στην θετική ενέργεια, στην κοινωνικότητα, στη δυναμική και δημιουργική επικοινωνία, στην έμπνευση και παρακίνηση τρίτων αλλά και στην ενσυναίσθηση. Ο συνδυασμός όλων αυτών των δεξιοτήτων πιστεύω ότι έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην μετέπειτα πορεία μου.

Στάθηκα όμως και τυχερή. Στην ΣΟΛ Crowe, κάποιοι άνθρωποι με όραμα, άνθρωποι που έβλεπαν μακριά όσον αφορά στον ρόλο της γυναίκας στο επιχειρείν, που προσπέρασαν στερεοτυπικές αντιλήψεις για τη δυνατότητα των γυναικών να εξελιχθούν σε ανερχόμενα, ταλαντούχα στελέχη, πίστεψαν από πολύ νωρίς στις ικανότητες των γυναικών στελεχών. Έτσι, μου έδωσαν και εμένα την ευκαιρία να εξελιχθώ μέσα στην ίδια την εταιρεία και να ασχοληθώ ενεργά με τη διοίκησή της. **Λόγω του πολυμετοχικού μοντέλου της ΣΟΛ Crowe η εκλογή προέδρου απαιτεί δεκάδες ψήφους. Τι σημαίνει για σας η εμπιστοσύνη τώσων μελών του οργανισμού;**

4.000

ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ετησίως όπου η ΣΟΛ Crowe διατηρεί ενεργό πελατολόγιο σχεδόν στο σύνολο των κλάδων της ελληνικής αγοράς. Επίσης, η ΣΟΛ Crowe συγκαταλέγεται ανάμεσα στις μεγαλύτερες εθνικές εταιρείες Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών της Ευρώπης, κατέχοντας ηγετική θέση στην Ελλάδα και μια πορεία για περισσότερα από 60 έτη.

Είναι γεγονός ότι το ίδιο το πολυμετοχικό μοντέλο της ΣΟΛ Crowe, απαιτεί από τους υποψήφιους για την ανάληψη των καθηκόντων διοίκησης της εταιρείας, όραμα και επιχειρηματικό σχέδιο. Για να εκλεγείς στο Διοικητικό Συμβούλιο σημαίνει ότι έχεις την αποδοχή τουλάχιστον του 50% των συναδέλφων σου. Με άλλα λόγια, η εκλογή του ΔΣ της εταιρείας δεν είναι μια τυπική διαδικασία.

Η εκλογή μου στη θέση της προέδρου της εταιρείας, σημαίνει ότι το όραμα που έχω μοιραστεί με τους συναδέλφους μου και τα μέλη του ΔΣ είναι κοινά αποδεκτά, κάτι το οποίο με τιμά ιδιαίτερα. Αυτό το όραμα των κοινών στόχων και της κοινής δράσης, η αντίληψη της ενότητας που διακατέχει όλους τους συναδέλφους διαχρονικά, μας οδηγεί στο να γινόμαστε ολοένα καλύτεροι, κάτι μάλιστα που μεταλαμπαδεύεται από τους παλαιότερους στους νέους συναδέλφους και συνεργάτες μας, έτσι ώστε όλοι μαζί να δίνουμε τον καλύτερο εαυτό μας για το μέλλον της εταιρείας μας. Θα έλεγα ότι αποτυπώνει και μια αλλαγή νοοτροπίας, με την απτή στήριξη στη γυναικεία επιχειρηματικότητα, στη γυναικεία παρουσία σε ηγετικές θέσεις, με ίσες ευκαιρίες για όλους, συμπεριληψη και αποδοχή της διαφορετικότητας.

Έχετε θεσπίσει συγκεκριμένη πολιτική και στόχους στην ΣΟΛ Crowe για την προώθηση της διαφορετικότητας και των ίσων ευκαιριών;
 Η παρουσία των γυναικών σε θέσεις ευθύνης στη ΣΟΛ Crowe είναι συνεχώς αυξανόμενη τα τελευταία χρόνια, με γυναίκες συναδέλφους μας να ηγούνται σε επιστημονικά συμβούλια, στον ποιοτικό έλεγχο όπως και στη διαχείριση κινδύνων. Ακολουθούμε την πολιτική ίσων ευκαιριών ανέλιξης, ίσης μεταχείρισης και ενίσχυσης του ρόλου των γυναικών και έχουμε ενσωματώσει τις αρχές και τις κατευθύνσεις του διεθνούς δικτύου της Crowe, του οποίου είμαστε μέλη, για την ενσωμάτωση και τη διαφορετικότητα. Αυτό που θεωρώ ότι είναι πέρα και πάνω από τις πολιτικές και τις διαδικασίες είναι η ίδια η κουλτούρα της εταιρείας και σε αυτό το επίπεδο, θεωρώ ότι έχουμε κάνει αρκετά και σημαντικά βήματα. **Ποιο είναι το προσωπικό σας όραμα στην ηγεσία της ΣΟΛ Crowe;**
 Η ΣΟΛ Crowe είναι η μεγαλύτερη ελληνική ελεγκτική εταιρεία στην χώρα και όραμά μας είναι η διατήρηση της ηγετικής της θέσης στην αγορά με την ταυτόχρονη επένδυση στους ανθρώπους της. Στόχος μας είναι να δημιουργήσουμε μια πραγματική υπεραξία στο επιχειρείν και στην κοινωνία μέσα από έναν σταθερά ανθρωποκεντρικό προσανατολισμό. Αυτή η στάση της ΣΟΛ



◀
Η Εύα Αγγελίδη
πορεύθηκε 30 χρό-
νια στο ελεγκτικό
επάγγελμα και
σήμερα ασκεί με
υπευθυνότητα ηγε-
σία στη μεγαλύτερη
ελληνική ελεγκτική
εταιρεία

Crowe θέλουμε να λειτουργεί ως θετικό παράδειγμα και να ενθαρρύνει τις γυναίκες να διεκδικήσουν ηγετικές θέσεις στις ελεγκτικές εταιρείες και όχι μόνο. **Από την εμπειρία σας σε εθνικούς και διεθνείς οργανισμούς και επιτροπές (ΣΟΕΛ, IFAC, Accountancy Europe, FCM) πού βλέπετε να διαφοροποιούνται οι ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις;**

Είναι γεγονός ότι ο χάρτης των ελληνικών επιχειρήσεων, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων, είναι αισθητά διαφορετικός απ' ό τι στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές αγορές. Στην Ελλάδα έχουμε ένα υψηλό ποσοστό αυστηρά οικογενειακών επιχειρήσεων, οι οποίες διατηρούν το θετικό στοιχείο της συνέχειας στο χρόνο, παραμένουν εντούτοις άτολμες και επιφυλακτικές. Ο βαθμός προσαρμοστικότητάς τους είναι σχετικά χαμηλός και δείχνουν μια σημαντική δυσκαμψία στο να προσαρμόζονται στις τάσεις της αγοράς. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μη αξιοποίηση νέων εργαλείων και καινοτομιών, κάτι που τις καθιστά λιγότερο επιλέξιμες σε χρηματοδοτήσεις και ως εκ τούτου στατικές και δύσκολα εξελίξιμες. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια η εικόνα αυτή αλλάζει προο-

δευτικά, με τις επιχειρήσεις να αντιλαμβάνονται ότι για να γίνουν ανταγωνιστικές θα πρέπει να προχωρήσουν σε δομικές αλλαγές και να ενισχύσουν σημαντικά την εξωστρέφειά τους.

Πώς σχεδιάζετε να αξιοποιήσετε το Ταμείο Ανάκαμψης, που αναδύει ευκαιρίες για τον κλάδο σας συνολικά;

Οι ελεγκτικές εταιρείες θα διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο στην υλοποίηση του αναπτυξιακού νόμου και του ταμείου ανάκαμψης. Στην ΣΟΑ Crowe έχουμε αναπτύξει ακόμη περισσότερο τις υπηρεσίες μας, με στόχο την υποστήριξη των επιχειρήσεων σε αυτή την κρίσιμη συγκυρία. Συμμετέχουμε ενεργά σε όλες τις φάσεις της διαδικασίας χρηματοδότησης και ενίσχυσης των επενδυτικών σχεδίων, από την αξιολόγηση μέχρι και την υλοποίησή τους. Στηρίζουμε τις επιχειρηματικές δράσεις που συμβάλουν στη μετάβαση της Ελλάδας αλλά και της Ευρώπης σε μια πιο πράσινη, πιο ψηφιακή και πιο ανθεκτική εποχή. Για τις ΜΜΕ επιπλέον, για τις οποίες η πρόκληση της επιλεξιμότητας στα νέα χρηματοδοτικά εργαλεία περνάει από την αξιοποίηση των στρατηγικών τους και τον άμεσο μετασχηματισμό και εκσυγχρονισμό

τους, ο ρόλος μας είναι κομβικός στην προετοιμασία και την υποβοήθησή τους στο να επιτύχουν την πραγματική τους δομική εξέλιξη.

Στο πλαίσιο αυτό αναπτύσσετε συνεργασίες/νέα εργαλεία;

Τα τελευταία χρόνια, μέσα από την πολυεπίπεδη ανάπτυξη των «εργαλείων» της ΣΟΑ Crowe αλλά και μέσα από τον συμβουλευτικό βραχίονα, έχουμε προσθέσει στο πορτφόλιο των υπηρεσιών μας εξειδικευμένες υπηρεσίες ανθρώπινου δυναμικού, υπηρεσίες τεχνολογίας καθώς και υπηρεσίες όπως ο έλεγχος και αξιολόγηση επενδυτικών σχεδίων, η αξιολόγηση του εσωτερικού ελέγχου, στα πλαίσια εφαρμογής του νέου νόμου 4706 που αφορά στην εταιρική διακυβέρνηση. Επιπλέον, εκπροσωπούμε στην Ελλάδα την Horwarth HTL, τον μεγαλύτερο οργανισμό παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών στον τουρισμό, απαντώντας στη συνεχώς αυξανόμενη τάση για τουριστικές επενδύσεις στη χώρα. Κατεύθυνσή μας είναι η ενσωμάτωση νέων, υψηλού επιπέδου εξειδικευμένων υπηρεσιών, έτσι ώστε να προσφέρουμε στους πελάτες μας αξία μέσα από τη συνεργασία μας. ■